

Anna Paçet

Holland evi

İngilis dilindən tərcümə edən:
Fəridə Məmmədova

qanun nəşriyyatı

Ann Patchett

The Dutch
House

“Holland evi” Anna Paçetin 2019-cu ildə nəşr edilmiş romanıdır. Analarının evi tərk etməsindən illər sonra ataları evlə-nir və ögey ananın evə girdiyi ilk gündən etibarən bacı-qardaşın bütün həyatı alt-üst olur.

Bu roman uşaq yaşlarında ana və atasını, evlərini itirmiş iki uşağın həyatından, yaşamaq uğrunda mübarizəsindən bəhs edir. Anaları onları niyə atıb? Atalarının ölümündən sonra onları evdən qovan ögey ana nə vaxtsa peşman olacaqmı? Anaları haradadır? “Holland evi” adlandırılan malikanəyə – öz evlərinə qayıda biləcəklərmi? Atalarının ölümündən sonra kimsəsiz qalan bacı-qardaşın taleyi necə olacaq? Romanda ailədaxili münasibətlər, sevgi, qayğı, fədakarlıq, dostluq mövzularına geniş yer verilir. Hər yaşdan oxucuya maraqlı olan, oxunaqlı, axıcı dillə qələmə alınan “Holland evi” oxucunu əvvəldən sona qədər maraqda saxlayacaq.

Ann Patchett   **THE DUTCH HOUSE**
Anna Paçet   **HOLLAND EVİ**
Bakı, Qanun Nəşriyyatı, 2023, 384 səh.

Janr: fiction/roman/psixoloji

Ölçü: 130x200 mm

Cild: yumşaq

Çapa imzalandı: 16.06.2023

Nəşir: Şahbaz Xuduğlu
İngilis dilindən
tərcümə edən: Fəridə Məmmədova
Redaktor: Röya Rəfil
Korrektorlar: Aysel Rzazadə, Lalə Əmirova
Texniki redaktor: Aygül Yelmarlı
Mətn dizaynı: Ramin Əli
Qapaq dizaynı: Rafael Qasım

Qanun Nəşriyyatı

Bakı, AZ 1102, Tbilisi pros., 76

Tel: (+994 12) 431-16-62; 431-38-18

Mobil: (+994 55) 212 42 37

e-mail: info@qanun.az

www.qanun.az

[www.fb.com/Qanunpublishing](https://www.facebook.com/Qanunpublishing)

www.instagram.com/Qanunpublishing

ISBN 978-9952-38-709-4

© Qanun Nəşriyyatı, 2023

Copyright © 2019 by Ann Patchett

Bu kitabın Azərbaycan dilinə tərcümə və yayım hüquqları Qanun Nəşriyyatına məxsusdur. Kitabın təkrar və hissə-hissə nəşri “Müəlliflik hüququ və əlaqəli hüquqlar haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu”na ziddir.

Patrick Ryana it'ha' edilir

Bu roman təxəyyül məhsuludur.
Adlar, personajlar v  yerlər tamamilə uydurmadr.
Ger ek insanlar və hadisələrlə hansısa əlaqəsi varsa,
tamamilə təsadüf məsələsidir.

I HİSSƏ

Birinci fəsil

A tamız Andreyanı ilk dəfə Holland evinə gətirəndə qulluqçumuz Sandi bacımın otağına gəlib, aşağı enməyimizi istədi.

“Atanızın bir dostu gəlib, sizinlə görüşmək istəyir”, – dedi.

“İş yoldaşdır?”, – Maev soruşdu. O, yaşca məndən böyük idi və buna görə də “dost” sözünün başqa mənalarını da bilirdi.

Sandi bir qədər düşündü.

“Məncə, yox. Qardaşın hanı?”

“Pəncərənin qabağında”, – Maev dedi.

Sandi məni tapmaq üçün pərdələri aralamalı oldu.

“Pərdələri niyə bağlamısan?”

Mən kitab oxuyurdum, “məhrəmiyyət”, – dedim. Baxmaya-raq ki, səkkiz yaşında hələ məhrəmiyyət anlayışı barədə məlumatım yox idi.

Bu sözdən və pərdələri qapadanda özümü qutudakı kimi hiss etməkdən xoşum gəlirdi.

Qonağa gəlincə, bu, tam bir sirr idi. Atamızın dostları evimizə gəlməzdi, ən azı şənbə günü günortadan sonra belə gec bir vaxtda evimizə gələn bir dostu yox idi.

Gizli yerimi tərk edib, pilləkənlərin başına getdim və enişi örtən xalçanın üstünə uzandım.

Təcrübəmə əsasən, burada uzanmaqla pilləkənin başlığı ilə birinci dirəyin arasından baxıb, qonaq otağını görə biləcəyimə əmin idim.

Atam bir qadınla kaminin qarşısında dayanmışdı və anladığımı qədər il onlar cənab və xanım Van-Hoebeeklərin portretlərini incələyirdilər.

Ayağa qalxıb, xəbər vermək üçün bacımın otağına qayıtdım. “O, qadındır”, – dedim Maevə.

Sandi bunu artıq bilirdi. Sandi məndən dişlərimi fırçalayıb-fırçalamadığımı soruşdu, amma o, səhər tezdən dişlərimi fırçaladığımı da bilməli idi. Heç kim dişlərini günorta saat dördə fırçalamazdı.

Şənbə günləri Cozelin istirahətdə olduğu üçün hər şey Sandinin öhdəsinə düşürdü. Onun işi ocağı yandırmaq, qapını açmaq, içki təklif etmək idi. Ən vacib öhdəliyi də mənim dişlərimə cavabdeh olması idi.

Sandinin istirahət günü bazar ertəsi idi. Bazar günləri hər ikisi istirahət edirdi, çünki atam insanların bazar günü də işləməsinə qarşı idi.

“Fırçalamışam”, – dedim. Hər halda, fırçalamışdım.

“Get, bir də fırçala, – dedi. – Saçlarımızı da darayın”.

Son hissə uzun, qara, bir-birinə bağlanmış on at quyruğu qalınlığında saçları olan bacıma aid idi. Nə qədər daransa da, əsla səliqəyə düşmürdü.

Maev və mən özümüzü səliqəyə salıb aşağı endik, foyədə dayandıq və atamızla Andreyanın Van-Hoebeeklərə baxmağına tamaşa etdik. Bizi görmədilər, ya da fərq etmədilər, bilmirəm, orada gözləməli olduq.

Maev və mən evdə necə səssiz olmaq lazım olduğunu yaxşı bilirdik; bu, atamızı əsəbiləşdirməmək üçün qazandığımız bir vərdiş idi. Amma atam ona sakitcə yaxınlaşmağımıza da qəzəblənirdi.

Mavi kostyumunu geyinmişdi. O, şənbə günləri heç vaxt kostyum geyinməzdi. İlk dəfə indi arxadan baxarkən onun saçlarının ağardığını görürdüm. Andreyanın yanında dayanarkən o, olduğundan daha hündür görünürdü.

“Onların səninlə olması bir təsəllidir, yəqin ki”, – Andrey a uşaqları yox, rəsmləri nəzərdə tuturdu.

Cənab və xanım Van-Hoebeeklər portretlərdə olduqca yaşlı idilər, amma o qədər də qədimi deyildilər. Hər ikisi qara geyimdə idi və köhnə dövrə aid görünürdülər. Ayrı-ayrı çərçivələrdə olmalarına rəğmən, o qədər birlikdə görünürdülər ki, evli olduqları o qədər aydın idi ki, həmişə bunun kiminsə ortadan ikiye böldüyü böyük bir rəsm olduğunu düşünmüşəm.

Andreyanın başı uşaqların, yəni bizim onu təqib edən dörd hiyləgər gözünü incələmək üçün geri əyildi.

Maev susqun idi. Qışqırım deyə barmaqlarını sakitcə qabırğalarımın arasına soxdu, amma mən özümü saxladım.

Andrey a ilə tanış deyildik, arxadan baxanda o, qat-qat paltar da balaca və səliqəli görünürdü. Solğun saçlarının üstündə nəlbəki boyda tünd şapka var idi.

Rahibələr tərəfindən təlim gördüyüm üçün bir qonağı gülərək utandırmağın yaxşı yol olduğunu bilirdim. Gülməli

olan o idi ki, Andrey a ev alınarkən bu portretlərin və ümumiyyətlə, evdəki bütün əşyaların içəridə olduğunu bilmirdi.

Qonaq otağındakı Van-Hoebeek portretləri köhnə dövrün insanların gerçək sənədləri idi, sərt və sevimsiz simaları Holland dəqiqliyi, aydın işıq effektləri ilə işlənmişdi.

Hər mərtəbədə başqa kiçik portretlər də var idi – dəhliz-boyu divarlara bizim – atamın uşaqlarının, yataq otaqlarında əcdadlarının və heyran olduqları, adı olmayan, naməlum insanların portretləri düzülmüşdü.

Divarda Maevin on yaşı olarkən çəkilmiş portreti də var idi; Van-Hoebeeklərininki qədər böyük olmasa da, hamısından daha yaxşı idi.

Atam qatarla Çikaqodan məşhur bir rəssam gətirdibmiş. Əslində, anamızın rəsmiini çəkmək üçün gətirilən rəssamın iki həftə evimizdə qalacağından xəbər tutan anam həmin vaxt portreti çəkilsin deyə səhərdən axşama qədər rəssamın qarşısında oturmaq istəməyib, imtina edib. Buna görə də onun əvəzinə, Maevin portreti çəkilibmiş.

Portret tamamlanıb çərçivələndikdən sonra atam onu qonaq otağının divarına – Van Hoebeeklərlə üz bəzəyib asıb.

Meav insanlara yuxarıdan aşağı baxmağı sevməyinin buradan başladığını deməkdən zövq alırdı.

“Danni”, – nəhayət atam çevrilib dilləndi. O, elə baxırdı ki, sanki biz məhz burada dayanmalı imişik: “Gəlin, xanım Smitlə salamlaşın”.

Həmişə elə bilirəm ki, həmin vaxt Maevlə mənə baxanda Andrey a bir anlıq üzünü turşutdu. Atam uşaqlarının adını çəkməmiş olsa belə, o, yenə də onun uşaqları olduğunu bilməmiş olmazdı.